

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony;
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7 „ 50 „ . . . 9 „ 50 „
miesięcznie . . . 2 „ 50 „ . . . 3 „ 50 „
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI“ — Lwów, plac Marjacki 1. 7. Telefonu Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halerczy
Za jeden wiersz petitowy w rubryce *Nadstane* 40 halerczy
Drobne ogłoszenia po 3 halercze za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halerczy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitowy 60 halerczy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: poranny . . . 3 halercze popołudniowy . . . 8 halerczy
na prowincji: poranny . . . 5 halerczy popołudniowy . . . 10 halerczy

Czas odnowić przedpłatę na Dziennik Polski
który wychodzi 2 razy dziennie
o godz. 8 rano i o 3 popoł.
PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:
we Lwowie 2 korony
(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.)
na prowincji 2 kor. 50 hal.
(z dwurazową przesyłką 3 kor.).

Przy *Dzienniku Polskim* prenumerować można **BLUSZCZ** najlepsze pismo ilustr. dla kobiet, z dodatkami mod najświeższych i tablic krojów. **BLUSZCZ** kosztuje kwartalnie: we Lwowie 3 korony na prowincji 4 kor. 80 hal.

Co do zachowania się swego w sprawie ucznia Włada, donosi nam ks. katecheta, że w ogóle nie było formalnej konferencji grona nauczycielskiego i tem samem nie mógł brać w niej udziału. Natomiast zapewnia, że na jego godzinie religijnej uczniowie modlą się w języku ojczystym. Przyjmujemy to z zadowoleniem do wiadomości, ale nie możemy zarazem utać żalu, iż ks. Schweiger nie poczuł się do obowiązku katolickiego kapłana i nie stanął w obronie ucznia, którego karcono za polską modlitwę. To było przede wszystkim jego i tylko jego zadaniem! A sam przynajmniej w *Gazecie Polskiej*, że dyrektor mówił z nim w tej sprawie jeszcze przed udzieleniem Władzie nagany; my zaś wiemy, że w odpowiedzi na opinię dyrektora, ks. Schweiger oświadczył, że na jego godzinie religijnej uczniowie modlą się po niemiecku i po polsku, a co się dzieje na innych godzinach, to go nie obchodzi.

Tyle, co do stanowiska ks. Schweigera. W samej zaś sprawie zakazu modlenia się po polsku, sportrzegamy, że władze szkolne w Czerniowcach usiłują formalistycznymi wykrętami osłabić znaczenie wypadku. Twierdzą one, że nad wypadkiem nie obradowano na oficjalnej konferencji grona nauczycielskiego, co jest prawdziwym o tyle, że istotnie dyrektor Klausner, dowiedziawszy się o „zbrodni“ Władzie, naradzał się oświadczył z profesorami i w tych naradach wyłaniały się wnioski bądź wydalenia, bądź karcery, bądź nagany, na której też stanęło. Ostatecznie jednak okrzykiem „ażali uczeń za polski pacierz otrzymał nagany od konferencji, czyli też od dyrektora, nie ma w danym wypadku znaczenia. Faktem jest, że uczeń został ukarany (nagana jest karą dyscyplinarną) za polską modlitwę. Faktem jest dalej — co stwierdza czerniowiecka *Gazeta Polska* — że dyrektor gimnazjum oświadczył ks. Schweigerowi, że z wyjątkiem godzin religijnych, nie ściera, aby w jego gimnazjum modlono się w innym języku, jak tylko w niemieckim, lub w łacińskim i faktem jest, że tenże sam hakatystyczny pedagog, udzielając nagany uczniowi Władzie, nakazał chłopcu, aby na przyszłość modlił się tylko po niemiecku, lub po łacinie, gdyż w przeciwnym razie go ukarze.

Sprawa to już zasadnicza, sprawa naruszająca nie tylko uczucia religijne młodzieży, ale zarazem prawa obywatelskie mieszkańców państwa konstytucyjnego. Jeżeli niemieckim pedagogom na Bukowinie pozwolimy na wrześniejsze praktyki szkolne, to upoważnimy ich do dalszych gwałtów. Tutaj nie rozchodzi się już o pokrzywdzonego chłopca Polaka, ani o dyplomatyczne stosunki ks. Schweigera w Czerniowcach, — to obraza naszych praw obywatelskich i godności narodowej, to sprawa ogólna, której gołosłownym protestem prasy zbyć nie wolno!

Chwilowe stosunki polityczne na Bukowinie są widocznie bardzo trudnymi, skoro dotychczas nie doszły nas wiadomości o jakiegokolwiek akcji obronnej ze strony tamtejszych rodaków. Ale to rzecz, która obchodzi wszystkich Polaków w Austrii; ba, to sprawa, która zasadniczo narusza prawa wszystkich obywateli państwa. Więc też raz jeszcze odwołujemy się do sfer, które są powołane do praw tył obrony, aby spełniły obowiązek i hakatystom bukowińskim wskazywały w stanowczy sposób, iż Czerniowce nie są jeszcze bezbroną — Września!

Edward VII. w Rzymie.

Jak wiadomo, król angielski zapowiedział oficjalnie wizytę swoją w Rzymie i królestwa włoskich. Wyłąduje w Neapolu, skąd na kilka dni, 27 kwietnia, przybędzie do Rzymu. Wobec tego Edward VII. będzie w Watykanie u Leona XIII. Rzymskie dzienniki, urzędowe i pół-urzędowe, mają już wodę, podsuwając myśl, że król Edward wobec trudności etykiety i specjalnych warunków, jakich przy tej wizycie domaga się Watykan, prawdopodobnie nie odwiedzi papieża. Powołują się nawet na precedens zachcia perskiego, który, jako orientalny despot i niezający Europy, nie mający zresztą niemal wcale katolików w swoim państwie, zrobił w roku zeszłym, kiedy był w Rzymie, impertynencję Watykanowi, gdy wdrożył pertraktacje o posłuchanie u Leona XIII, a potem zerwał je, nie chcąc się poddać zwykłym w podobnych razach zastrzeżeniom kurji apostolskiej.

Ze król Edward będzie czuł się w obowiązku, że względu na katolików, być w Watykanie, wątpliwości ulegać nie może, pomimo życzeń, jakie zdradza prasa oficjalna. Obecnie są więc w toku pertraktacje. Ponieważ tym razem chodzi o monarchję protestancką (tak, jak i będzie z cesarzem Wilhelmem w maju), przeto łatwiej będzie doprowadzić wizytę do skutku, pomimo, że Edward VII. będzie gościem Kwirynalia. Monarcha angielski nie może wyjechać z pałacu królewskiego do Watykanu, więc albo wyjedzie do Watykanu z kolegą angielskiego, albo może z pałacu księcia Giustiniani-Bandini, który jest parem angielskim, albo może z „Grand hotelu“. Anglia nie posiada bowiem ambasadora przy Watykanie, a niemożliwym jest, aby król wyjeżdżał z poselstwa swego, akredytowanego przy dworze, który Rzym zagarnął.

Zresztą chodzi także o rewizytę, jaką królowi, tak jak innym monarchom, oddaje w imieniu papieża kardynał Rampolla, na którego (jak i na wszystkich kardynałów) według ceremoniału, czeka w podobnych razach dwóch lokajów z zapalonymi świecami, aby mu towarzyszyć na schodach, czy to w hotelu, czy w prywatnym mieszkaniu. Kardynał Rampolla, nie może oddać wizyty za papieża w Kwirynale, ani nawet w ambasadzie angielskiej.

Króla angielskiego nie można porównywać z szachem perskim, którego brak tytułu, czy nieświadomość, mogły być Watykanowi mniej lub więcej obojętne.

Więc w Watykanie liczą na tę wizytę. Kamil hr. Pecci, synowiec papieski, mianowany świeżo komendującym gwardji *palatina*, odda mu honory wojskowe na czele 140 gwardzistów i będzie także czynny podczas wizyty cesarza Wilhelma, zapowiedzianej na pierwsze dni maja.

Kolej bagdadzka.

Budowa kolei bagdadzkiej, czyli niemiecko-anatolskiej w Azji, rozbudziła zainteresowanie wśród mocarstw europejskich. Kolej ta będzie miała dla handlu Europy z Azją niezwykle znaczenie. Ma ona łączyć punkty operacyjne morza Śródziemnego z zatoką perską.

W parlamencie angielskim poruszono przedewszystkiem to, czy obok Niemców i Francuzów powinna także Anglia ulokować tam swe kapitały. Prezydent ministrów Balfour podniósł, że rząd angielski nie powi

jeszcze w tej mierze żadnej decyzji, ale prawdopodobnie otworzy tam drogę i dla angielskich kapitałów.

Kolej bagdadzka przyczyni się w pierwszym rzędzie do uproszczenia komunikacji pocztowej do Indji.

Niemcy i Francja poczyniły Anglii następujące propozycje: 1. W kwestji kapitału i kontroli ma być Anglia równorzędną z każdym innym mocarstwem. 2. Rząd angielski nie powinien się opierać podwyższeniu cel importowych ze strony Turcji przy zawieraniu nowych traktatów handlowych, chociaż część dochodów zostanie zużyta przez Turcję w interesie handlowym nowego przedsięwzięcia kolejowego. 3. Kolej zostanie użyta do transportu poczty do Indji, gdyby się okazała praktyczną w tej mierze pod warunkami, co do których nastąpi później porozumienie. 4. Rząd angielski będzie działał w całym przedsięwzięciu nie przez finanse, lecz przez udzielenie odpowiedniej stacji końcowej w granicach swych azjatyckich posiadłości.

Prasa godzi się na wywody lorda Balfoura w sprawie kolei bagdadzkiej. Anglia winna być w tej sprawie równorzędną z każdym innym mocarstwem i o to dbać powinna, by nie popełniono błędów, jak przy budowie kanału sueskiego.

Według telegramów, trzy mocarstwa porozumiały się już o uwzględnienie wzajemnych interesów w zakresie nowej kolei. Tak więc nie powiódł się Niemcom zamiar zmonopolizowania kolei bagdadzkiej.

Ze Śląska górnego.

Telegram doniósł już nam, że w łonie gabinetu pruskiego powstał projekt wydania osobnych praw anti-polskich dla Śląska górnego. Środki uchwalone mają być takie same, jak dla Księstwa Poznańskiego i Prus Zachodnich. Czy doniesienie to odpowiada w istocie faktom, nie wiadomo, ale w każdym razie są dane, z których wnioskować można, że rzeczywiście coś się knuje. Wrocławski *Schlesische Ztg.*, organ półurzędowy, przez ostatni miesiąc zamieszczała stałe artykuły wstępne, zwracające uwagę na zastraszający dla niemieckiego wzrost polskości na Górnym Śląsku i wzywające do pomocy rządową przeciw polskiemu niebezpieczeństwu.

Taktyka pism polakożerczych radykalnie się od niejakiego czasu zmieniła. Podczas gdy przed niedawnym jeszcze czasem zaprzeczano, że polskość w ogóle u nas istnieje, i redukowano ją do kilku redaktorów, z po za Śląska w celu agitacji przybyłych, kilku lekarzy i adwokatów, uprawiających ową wielkopolską hecę między ludem — obecnie, gdy rządowe statystyczne cyfry wykazały, że liczba osób, jedynie po polsku w rodzinach mówiących, w państwie pruskim zbliża się do 4 milionów, zagrąbiono na alarm i zaczęto głosić, że Śląsk jest na najlepszej drodze do zupełnego spolonizowania się. Dotychczas puszczano baki o usiłowaniach gwałtownego oderwania Śląska od państwa pruskiego; obecnie, gdy brednie te przestały działać na umyśle, zaczęto samo nasze istnienie i rozwój nasz ekonomiczny przedstawiać jako pierwszorzędną niebezpieczeństwo. Zamiast z pogardą pisać o „polskiem gospodarstwie“, o gnusności i marotrawstwie naszym, zaczęto sławić nasz postęp w rolnictwie, w handlu, w oszczędności. Moglibyśmy urosnąć w dumę, że nieprzysięciele nasi tak świetnie wydają nam świadectwo. Ze lepiej u nas jest,

(79) **KAZIMIERZ GLIŃSKI.**
W Babinie.
Powieść z pierwszych lat Rzeczypospolitej Babińskiej.

Tłum, zawiedziony trzykrotnie w swych nadziejach i pragnieniu zabawy oczekiwanej, nie przypisywał tego wypadkowi zwyczajnemu, lecz jakiejś wewnętrznej a złej sile, która po raz już trzeci w poprzek królewskich zamiarów stawała. Trudno było tylko w sedno utrafić i właściwej ułapić przyczynę: jedni chorobę króla lunacji przypisywali, inni o czarach bąkać zaczęli; byli nawet tacy, którzy w podejrzeniu Giżankę i pana Mniszcha mieli.

Śnać o tem wszystkim wieść doszła do ulubieńca królewskiego; strwożył się, gdy jeden z dworzan szepnął, co lud baje, a wiedząc, że nieubliwany był, lek uczył, by ona gadka nie rozeszła się zbyt szeroko i wśród tłumów pewnikiem stała. Nie byłoby wówczas w mieście całem kamienia, któryby mu pod nogi nie potoczył się; wiedział, że wtedy nie ostoniłyby go już mur zamkowy, aniby mu pleców swoich dala straż niechętna.

Jako to z mrowiskiem bywa, gdy poruszone ręką swawolnika, owadami się żaroi i rozsypie się po stoku zburzonego gniazda, tak wszystkie ulice miasta poruszyły się i zafalowały, tłum, jakby z pod ziemi wyrósł, wysypał się na Rynek i popłynął ulicą Grodzką ku Wawelowi.

Prócz stóp szalestu jednak i piersi oddechu, głos żaden nie zabrzmiał, nie wzbili się okrzyk żaden. Była to cisza śmierci, ta cisza, jaką morze gada i płynie do brzegów, by się rozlać na ławach piaszczystych; była to cisza sunących się chmur, które niewidziany wicher niesie i tworzy zszalełym bryzą. Tłum płynął w milczeniu, bo ku Wawelowi płynął, gdzie król był chory.

I rozstał się, gdy ujrzał poczty panów, spieszących po wieść do grodu. W błękitnym żupanie przemknął Jaśko Firlej, za nim w szat karmazynie pan wojewoda krakowski, Jan Kmita; dalej Mikołaj Pac z litewskim kołpakiem na głowie, a skórą ryśią na plecach; tuż przy nim koniuszy koronny, Hieronim Spinek, rozpiął tłum szeroką pierśią stopowego zrebca, a i sam, ogromem swej postaci panując nad wszystkimi, niemrawych za łeb brał i na bok odrzucał, by mu nie przeszkadzały w pośpiechu. Nikt jednak nie oburzył się, nie sarknął, bo do Zamku po wieść prawdziwą biegli. W bramie grodzkiej ukazał się pan podstoli Zegota i zmieształ się z jaćdami; z przeczyni jakiejś i Hiacynt Rupejko wypadł, a podstolego dojrawszy, podskoczył ku niemu na swojej myszaję kobyle. Ci wszyscy, co nie mieszkali na Zamku, ale wolno do niego wstęp mieli: dygnitarze i szlachta, z pośpiechem a niepokojem szli, to pieszo, to konno, byleby dotrzeć do wrót dworca i czegoś więcej od obwieszczeń heraldów dowiedzieć się.

Przed górą wawelską tłum się zatrzymał, a dostojnicy i rycerze piąć się zaczęli ku wrotom głównym. Cicho opadły łańcuchy zwozzonego mostu i podniosły się zaraz; pano-

wie minęli katedrę i wjechali na pierwszy dziedziniec zamkowy, gdzie z koni zsiadli, pacholkom je oddając, sami zaś w milczeniu wstąpili pod sklepienie bramy, ubranej wstęgą różyc, z napisem u czoła:

Si Deus nobiscum quis contra nos?

Cicho było w zamczysku, pomimo krzątania się dworzan i służby. Pan marszałek wskazał ręką na komnatę audjencyjną, do której weszli w milczeniu, dziwiąc się nieco ceremonijnej onej, bo któż ich tam przyjmie, jeżeli miłośnicy pan chory, a godzina tak wczesna? Azali pan Jerzy Mniszech postuchanie im da i czekać na siebie każe?

Ta myśl uraziła Kmitów, Firlejów, Paców i Spinków. Już chrząkać a burzyć się zaczęli, gdy z bocznej komnaty Stańczyk wszedł i do ust palec przykładając, dał znak milczenia.

— Zbliź się, wasze! — szepnął Kmita. Stańczyk podszedł i otoczony wnet został. — Zagłośno waszmoście chrząkać — odezwał się trębniś królewski. — Nie chwila to stosowna na niecierpliwości podobnej oznaki, a zda się, iżecie przyszli dowiedzieć się o pana miłośniczego zdrowie, które, według medyków zdania, niczem niefortunne nie grozi.

— Aa!... odetchnęło piersi kilkadziesiąt — a, że zdrowe to szlachetkie piersi były, odetchnięcie ono miało coś w sobie z pomruku uradowanych niedźwiedzi, że Stańczyk znów zmitygował musiał. — Słuchaj!... — szepnął Kmita. — Wiesz z czemżeśmy przyszli, a dowiedziawszy się od ciebie, że strachu nie ma, uspokojeni odejść możemy. Nic nam innego imć pan Mniszech nie powie, a w onej komnacie, do której

nam wejść polecono, jeno zasiada król i posłuchanie daje, nie — nie. Rozumiesz wasze, co chcę powiedzieć?

- Rozumiem — i podziękowanie za troskę waszą mieć będziecie.
- Podziękowanie?
- Włdy godzi się tak!
- Od kogo? od imć pana Mniszcha?
- Stańczyk uśmiechnął się.
- Od Anny Jagiellonki — rzekł.

Uroczyście szmer miłego zadziwienia i radości poważnej przebiegł przez tłum szlachetki. Nie wiedzieli nic o przyjeździe staruszki, która od śmierci małżonka swojego, księcia Bogusława szczyńskiego, żywo niemal zakonną wiodła i od czasu pewnego w Woli Justowskiej pod Krakowem zamieszkała, ale w tak dobrowolnym zamknięciu i odosobnieniu, że prawie zapomniano o niej. Gdy król zachorzał nocą, a medycy myśleli, że coś groźnego będzie, bo omadła dwukrotnie i potem zimnym się oblał — na żądanie Pana zawiadomiono wnet o tem księżnę Annę, która na gród przybyła, zaledwie miasto pierwszy sen z oczu straciła. Ale strach był większy, niż choroba królewska, a tu się Kraków cały poruszył i fale ludu otoczyły górę wawelską. Zaledwie świt niebo pobielił, jak wieść skrzydłata zaniepokojonych z postania zerwała. Zrazu gromadki pod dworcem królewski szły i stawały, ni to grzyby po deszczysku wyrosłe — ale z każdą chwilą tłum zwiększał się, pozór nagiego jakiegoś wylewu przybierał i w milczeniu, niepokój znamionującym, wstrzymywał się u stoków wzgórze. Zdawało się, że oczy chciały przebić mury głuche, a tem spojzeniem niemem

jak było, nie ulega wątpliwości, ale do tego jak być powinno, jeszcze daleko.

Nowy tygodnik, wychodzący w Gliwicach: *Iskra*, wzywa lud nasz do wstrzeżności od alkoholu i tytoniu i zwraca uwagę, że burząc się na kolonizacyjny fundusz 100-miljonowy, rocznie na alkohol i tytoń wyzucamy trzy razy tyle. Tytoń nie jest wprawdzie tak szkodliwy jak alkohol, ale lud, który nie ma rezydencji, kłóla, parlamentu, narodowych szkół, nie ma prawa milionów corocznie puszczać z dymem. O ile lepiej żyłobyśmy mogli te pieniądze na cele narodowe, na szerzenie oświaty, której szkoła pruska dzieciom naszym nie daje, na tworzenie opieki prawnej, na kształcenie młodych ludzi, którzy mają kiedyś być przodownikami ludu naszego. Tak pisze *Iskra*. Trudno o legalsiejsze objawienie celów naszych, które z oderwaniem Śląska od państwa pruskiego nie mają wspólności, tymczasem *Schlesische Ztg.* wzywa rząd o pomoc przeciw tego rodzaju tendencjom! Winniśmy wciąż pić i palić, żeby sprawić uciechę hakatystom!

Dreszcz zgroy przejmują ich, gdy piszą o rozwoju towarzystw naszych i życia zarobkowego. Istnieje w Bytomiu „Związek górnośląski polsko-literacki“, założony przez majora Szmula, redaktora *Napieralskiego* i zmarłego ks. Engla; istnieje „Tow. pomocy naukowej“ w Raciborzu pod opieką św. Czesława, również Tow. pomocy naukowej w Opolu i we Wrocławiu. Wszystkie te towarzystwa mają na celu wydawanie dobrych książek, zbieranie materiałów do historii, literatury, etnografji ludu górnośląskiego, zakładanie bibliotek, wypożyczanie bezpłatne książek i wspieranie uczniów i akademików. Z *trwogą Schles. Ztg.* zaznacza, że do kasy Towarzystwa wpłynęło z Rumunji 25 tys. marek, do których redakcja *Katolika* przy sposobności 25-letniego jubileuszu dodała 10 tys. marek. Wielkim niebezpieczeństwem dalej dla niemieczyny ma być „górnośląski chrześcijański Związek wzajemnej pomocy robotników“, który tem jest niebezpieczniejszy, że „polskie swoje pazyry schował“, a każde swe posiadzenie zaczyna od wykrzyku na cześć papieża i cesarza. Związek ten ma 12 tys. członków i 70 tys. marek majątku, posiada także pogrzebową i swoje osobne pismo. Założył on w 1890 r. w Bytomiu biuro pomocy prawnej; drugie istnieje w Katowicach, a trzecie w Zabru. W roku 1898/99 Praca zatytułowała 7.700 spraw. Trzy organy: *Praca, Katolik i Dziennik Śląski* dla swoich abonentów wprowadziły ubezpieczenia bezpłatne w razie wypadków śmiertelnych i w jednym roku wypłaciły 90 osobom 13.705 marek. W każdym myślącym człowieku tego rodzaju instytucje wywołałyby tylko uznanie, ale tu u nas uważane są za niebezpieczeństwo dla państwa!

Zajmuje się także *Schles. Ztg.* bankami polskimi, których jest 8: w Bytomiu, Opolu, Siemianowicach, Katowicach, Raciborzu, Gliwicach, Królewskiej-Hucie, Rybniku. Jak znaczny jest ich obrót, dowodzi ona zestawieniem dochodu i rozchodu w ostatnich 7 latach w banku bytomskim, gdzie w roku 1896 dochód wynosił 1.173.777 marek, a rozchód 1.168.914 marek, zaś w roku 1902 dochód i rozchód przekroczył 10 mil. marek. Oprócz tego istnieje w Bytomiu spółka parcelacyjna, założona w 1900 r., która dotąd 5 gospodarstw zakupiła. Poza tem nieledwie w każdym miesiącu istnieją gimnastyczne towarzystwa „Sokołów“, kupieckie, towarzystwa młodzieży katolickiej, towarzystwa kobiet, mają-

wywołać rzucenie odpowiedzi. A zaledwie słońce zeszło, jak w ulicach miasta pojawiła się szlachta dostojna i przez mrowisko ludu dała się ku murom zamczyska. Widziała to wszystko z okien dworca Anna i serce jej wdzębrało wdzięcznością. Nie przez pana marszałka zawiadomio o zdrowiu królewskim i podziękować za troskę pragnęła, — jeno onych niespokojnych, a mijających, w imieniu króla, sama dostojnie, a miłościwie przyjął i wdzięczne słowo podziękuję rzucił.

Wedle godności tedy, a dostojństwa uszeregowano się w komnacie przyjęć. Nikomu pan marszałek nie wskazywał miejsca, jakie i gdzie zająć miał, a gdyby nawet mimowolnie porządek gdzieś był naruszony, nikt o pierwszeństwo się nie upominał, bo nie po to szli, by się jeden przed drugim wysadał, jeno, by miłowanie swoje u stóp یرonu złożyć, a w wieści dobrej pocieszenie znaleźć. Porządek więc był a ład, jeno pan Hieronim Spinek o krok się naprzód wysunął, a miejsce bezprawnie przy wojewodzie krakowskim zajął, ale, choć to się nie zupełnie panu Kmicie spodobało, z żadną uwagą nie wystąpił, bo więcej mu chodziło o ważność chwili, niż o zadzieranie się z panem koniuszym koronnym.

Za karmazynową kotarą, szytą w herby Storzów, ona jedyną pozostałością po królowej Bonie, kotara, opuszczając Kraków, do cna niemal ograbiła skarbiec królewski — dał się szmer słyszeć. Kotara się rozsunała, orszak posępnej pani poprzedzili halabardnicy i w widła przy drzwiach stanęli, rozwarłe przejście tworząc dostojnej córce Jagiellonów. (Ciąg dalszy nastąpi).

„BORASON“ jest najlepszym środkiem do mycia, wybielania i wygładzenia cery
Sprowadzić można przez wszystkie apteki, drogerje i lepsze sklepy lud wprost z Laboratorium chem.-kosmet. „Aesculap“ we Lwowie Pasaż Hausmana za nadesł. 70 h. franko też w markach.

biegu listów hipotecyjnych na łączną kwotę 129,909.000 k., mianowicie 25,397.200 k. czteroprocentowych, 98,291.000 k. cztero i półprocentowych i 6,220.800 pięcioprocentowych premiovanych.

Kantory wymiany w zakładzie centralnym, wszystkich filjach i ekspozyturach, dały w roku zeszłym zysku k. 242.116,02, zatem w porównaniu z zyskiem roku 1901 w kwocie k. 70.791,41, więcej o k. 171.324,61, a to wskutek korzystnej konstelacji dla papierów lokacyjnych.

Wkładki na asygnaty kasowe wynosiły z końcem roku 1902 k. 2,796.000, to jest w porównaniu z rokiem 1901 mniej o k. 53.800. Stan pożyczek udzielanych przez kasy zaliczkowe przedstawiały z końcem roku 1902 cyfrę k. 1.986.707,38, był więc wyższym o k. 58.220,20 niż z końcem roku poprzedniego.

Filje rozwijają się normalnie. Towarzystwo kolei L w ó w - K l e p a r ó w - J a n ó w, które z powodu rozpoczęcia budowy linii do Jaworowa zmieniło firmę na kolej L w ó w - K l e p a r ó w - J a w o r ó w, użyło nadwyżki bilansowej na pokrycie należności lat ubiegłych. Budowa przedłużonej linii przysłała do skutku bez żadnego podwyższenia udziału.

Towarzystwo elektryczne wypłaciło akcjonariuszom za czwarty rok obrotowy — podobnie jak w roku zeszłym — 5% dywidendy.

Związkowe fabryki oleju nie dały za rok 1902 żadnej dywidendy.

Fabryka dachówek i sztucznego kamienia wypłaciła w tym roku 4% dywidendy.

Bank rolniczy wykazał w roku 1902 obrót pomyślny, tak, że zdołał nadwyżką tegoroczną uzupełnić dawniejsze udziały, umniejszone skutkiem strat na interesie drzewnym, do pierwotnej wysokości i wstąpił obecnie w stadium pomyślniejszego rozwoju.

Z końcem roku 1902 wyniósł fundusz zapasowy zwyczajny k. 5,040.000, nadwyżczajny zaś k. 1,937.350, czyli razem k. 6,977.350.

Zgromadzenie przedłożył dr. Till następujące wnioski: 1. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie z czynności i o stanie Banku. 2. Zatwierdza się zamknięcie rachunku za rok 1902 i udziela się Zarządowi Banku absolutorium. 3. Z czystego zysku roku 1902 przeznacza się kwotę K. 40.000 do nadwyżczajnego funduszu zapasowego. 4. Zatwierdza się wypłatą zaliczek na dywidendę po K. 20 na akcję, oraz że zwykły czysty zysku roku 1902 ustanawia się superdywidendę płatną dnia 1 lipca b. r. po K. 10 na akcję, 5. Pozostałe jeszcze K. 18.125,32 przenosi się na rachunek roku 1903.

Fundusz pensyjny banku wynosi obecnie K. 1.163.200 wzrósł zatem w ciągu roku minionego o K. 27.100,38. Łączna cyfra pensji emerytalnych, wdowich i sierocińskich wypłaconych w roku 1902, wynosiła K. 74.486,92 czyli o K. 8262,74 więcej niż w roku 1901.

Po odczytaniu sprawozdania zabrał głos prezydent miasta dr. Małachowski i wniósł, by z czystego zysku przeznaczono 1000 kor. na pomnik Mickiewicza we Lwowie.

P. Schütz wolałby widzieć dywidendę wyższą, choć o guldna, ale gdy nie może być inaczej, to godzi się na to co jest; może później po przesileniu europejskim, będzie lepiej. Do zarządu Banku ma pełne zaufanie; niechętnie natomiast widzi straty w działach przemysłowych.

P. Kędziński stracił tych nie widzi bynajmniej; owszem dodatnią stroną Banku jest opieka nad przedsiębiorstwami przemysłowymi.

P. Jaroszyński chce, by kredyt dla przemysłu był udzielany ostrożnie i firmom pewnym. Dalej zauważa, że gdyby Bank dobra tłumackie podzielił na mniejsze obszary, mógłby je daleko korzystniej sprzedać.

Wyjaśnienia na pytania powyższych panów, udzielił dr. Fruchtmann.

Wniosek dra Małachowskiego, uchwalono jednomyślnie. Przyjęto także wnioski rady nadzorczej.

Następnie zdał dr. Löwenstein sprawę o wnioskach, przekazanych radzie nadzorczej na zgromadzeniu zeszłorocznym, a dotyczących rozszerzenia kontroli. Sprawozdanie stwierdza, że organizacja Banku hipotecznego, jest na takiej podstawie ugruntowana, iż rada nadzorcza wykonuje jak najściślejszą kontrolę i nie potrzeba zalecać stworzenia jakiegoś nowego organu rewizyjnego. Nie ma nic natomiast przeciw stworzeniu komisji rewizyjnej z dwu członków, którzyby przed walnym zgromadzeniem badali sprawozdanie.

Wniosek ten zasadniczo przyjęto i będzie traktowany on na następnym walnym zgromadzeniu.

Do rady nadzorczej weszli ponownie pp. dr. Roński Emanuel i Skrzyński Seweryn.

Na zgromadzeniu było obecnych 27 akcjonariuszy, reprezentujących 6,879 akcji a 579 głosów.

Zgromadzenie skończyło się o godz. 12.

Ostrożnie z zakrajowymi asekuracjami.

Dr. H. adwokat tutejszy, ubezpiecza urządzenie swe i kosztowności przeciw kradzieży w tutejszej generalnej reprezentacji Towarzystwa „Fonciere”. Nieszczęście chciało, iż w lutym br. przyszedł w położenie korzystania z owego ubezpieczenia, gdyż skradziono mu z mieszkania z zamkniętej szafy kosztowności wartości około 2000 koron. Towarzystwo to jednokrotnie wychodząc widocznie z założenia, iż ubezpieczony ma jedynie prawo do opłacenia premii, odmówiło mu zapłatę odszkodowania z powodu, iż rzekomo nie ma dowodu, że rzeczy zaginione znajdowały się w miejscu zamkniętym. Nie mamy bynajmniej zamiaru badać kwestii uzasadnienia odmowy, gdyż będzie to rzecz sądu, do którego właśnie ubezpieczony o pomoc zwrócić się ma zamiar. Lecz co najważniejsze, że jak każdy ubezpieczający się tak i dr. H. przy ubezpieczeniu się nie zwraca należytej uwagi na warunki towarzyszące owemu ubezpieczeniu.

Otóż i dziś wobec zachodzącej potrzeby udania się o pomoc do sądu spostrzegł, iż

rzeczono to Towarzystwo, które ma we Lwowie generalną reprezentację a nawet w tutejszym rejestrze handlowym jest protokołowaną, które ma tyle zaufania do kraju, aby bierając tylekroć tysięcy koron tytułem premii z kraju, nie ma zaufania do naszych sądów? iż zastrzega sobie widocznie celem ułatwienia klientom swoim dochodzenia swych roszczeń wyłączną kompetencję sądu wiedeńskiego. Że zaś tylko brak zaufania do naszych władz sądowych jakoteż chęć utrudnienia skrzywdzonym swym klientom dochodzenia swych słusznych roszczeń jest powodem owego postanowienia, wynika chyba ponad wszelką wątpliwość z tego, iż dr. H. ufał się pisemnie i ustnie do tutejszej generalnej reprezentacji z prośbą, by dla zaoszczędzenia mu kosztów zezwoliła na wytoczenie skargi przed sąd właściwy we Lwowie jako siedzibie generalnej reprezentacji, na co się jednak rzeczono Towarzystwo mimo wszelkich starań zgodzić nie chciało. Postępowanie to zakrajowego Towarzystwa, ciągnące z kraju niezliczone zyski (utrzymuje we Lwowie biuro i zajmuje kilkunastu urzędników) zastrzeżone na publiczne napiętnowanie i powinno też być przestrogą dla wszystkich, którzy mają zamiar wejść w jakiś stosunek z owym Towarzystwem i innymi zagranicznymi podobnego rodzaju instytucjami.

Krakowskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w razie podobnych sporów oddaje rozstrzygnięcie sprawy pod sąd obywatelski i nie naraża stron na żadne przykrości. Wynik sporu sądowego w swoim czasie dla wykazania uzasadnienia owej odmowy, podany będzie również do publicznej wiadomości...

Zawieje śnieżne.

Z Krakowa piszą pod datą wczorajszą: Dzisiaj rano znowu całe miasto było zasypane śniegiem przeszło na stopę wysokości. Zarząd czyszczenia miasta zmobilizował siły robotnicze i rozpoczął od rana oczyszczanie ulic, zawalonych śniegiem. Wicher dzisiejszy nie pędzi już chmur śniegowych; natomiast jest tak silny, że np. około kościoła N. Marij Panny, wprost nie łatwo jest przejść; toż samo na placu Marjackim. W nocy także w okolicy Krakowa i dalej musiały szaleć burze śnieżne, skoro do południa nie nadzedł żaden pociąg od strony Wiednia. Bliższych szczegółów, z powodu przerwania linii telegraficznych i telefonicznych, dowiedzieć się nie można. Wskutek burz zawieszono dzisiaj ruch na linii kolejowej Trzebinia-Szczakowa.

Od jednego z podróżnych, który z powodu wczorajszej burzy i zasp śnieżnych nie mógł dotrzeć do celu podróży, otrzymuje Czas następujący opis: Pociąg ze Lwowa, którym miałem odjechać rano, udając się do Żywca, przybył na stację z 25-minutowym opóźnieniem. Ponieważ w Krakowie śnieg ustał rano i częścią już stopniał, dziwny widok przedstawiały wagony i lokomotywa, okryte grubą białą warstwą. Podróż w stronę Wiednia odbywała się powoli; pociąg opóźniał się ciągle, oczekując na stacjach, lub nawet w gołym polu na inne, krzyżując się z nim pociągami. Cała przestrzeń, jak okiem sięgnąć, pokryta śniegiem, miejscami ślady nocnego orkanu; setki drzew powalonych na ziemię w lasach, zwały namiecionego wichrem śniegu. Tu i ówdzie śnieg stopniał nieco; niżej położone łąki zalane wodą, którą pokrywa grubo koźlich zbitego, żółtego, na wprost rozmokłego śniegu. Po chwili śnieg zaczyna znowu prosić, zrazu nieznacznie, potem co raz większymi płatami. Na białem tle tu i ówdzie tylko przebyśnie młoda zieleń drzew i krzewów przydrożnych.

Pociąg wiedeński spieszny, który miał nadejść do Krakowa o godzinie 6:30 z rana, przybył z 12-godzinnym opóźnieniem, po zwykłym pociągu o 5:19 po południu, przywołując dopiero ranną pocztę warszawską i wiedeńską.

Także z innych stron donoszą o ogromnych zamieciach.

W St. Veit an der Triesting zamieć śnieżna przybrała olbrzymie rozmiary. Masy śniegu zawałyły całą dolinę do tego stopnia, że rano mieszkańcy tylko z trudem mogli otworzyć drzwi domów. Jak twierdzą mieszkańcy, przez całą zimę nie spadło tyle śniegu, co w ciągu ostatniej doby. Drzewa owocowe zniszczone, znaczne szkody poniosły lasy. Podobnie przedstawia się sytuacja we wsiach okolicznych. Wszędzie pęki opadły na ziemię, zwalone mrozem; zasiewy zniszczone. Szkoły wiejskie próżne, bo dzieci z powodu zasp śnieżnych nie mogły przybyć. Warstwa śniegu dosięga metra i więcej.

W Białej i okolicy śnieg pada bez przerwy. W Bielsku runął słup telefoniczny w pobliżu teatru pod ciężarem śniegu. Ruch kolei elektrycznej, służba telefoniczna i telegraficzna wstrzymane. Pociągi z Dziedzic przybyły z godzinnym opóźnieniem.

Część Węgier została także objęta burzą. W Pięciokościach śnieg pokrył grubą warstwą dachy domów; termometr spadał poniżej zera. Mróz wyrządził znaczne szkody w zasiewach i winnicach. W Oedenburgu szaleje orkan. Urząd telegraficzny nie przyjmuje depesz, ponieważ połączenia na wszystkie strony zerwane. Na ulicach leżą słupy telefoniczne, a wogóle wyjście na ulicę, z powodu wichru, jest połączone niemal z niebezpieczeństwem życia. Także z innych komitatów węgierskich nadchodzą wiadomości o opadach śnieżnych i mrozach.

We Francji ucierpiała zwłaszcza Marsylja. Orkan wyrządził wielkie spustoszenia. Wiele okrętów zostało zerwanych z kotwicy; między nimi dwa wielkie parowce „Orinoco” i „Wenezuela”. Pewna liczba mniejszych okrętów zatona; zatonego też około 40 łodzi. Żaden okręt nie mógł z powodu wzburzenia morza wpłynąć do portu; okręty pocztowe zatrzymano w porcie, aby nie narażać ich na niebezpieczeństwo. Gdzieś tam przetrwano w dokach prace. — Mieszkańcy od lat już nie pamiętają takiej burzy.

(Telegr. Dzien. Polsk.)

Kraków. (Tel. pryw.) Dziś wicher znacznie mniejszy, śnieg topnieje powoli z

powodu ochłodzenia się powietrza. Dziś można dopiero widzieć, że liście i pączki kwiatowe wskutek zimna są zupełnie zwarzone. Dziś jeszcze pociągi od strony Wiednia przychodzą z pewnym opóźnieniem. Warszawskie dzienniki donoszą, że z powodu śniegu ruch pociągów utrudniony. Südepress ugrzązł w zaspie, także wiele innych pociągów ugrzązło. Wielkie szkody poniosły sady.

Sztokholm. W środkowej i południowej Szwecji jest ruch telegraficzny i telefoniczny wskutek burzy zupełnie przerwany.

Kopenhaga. Onegdaj w nocy i wczoraj rano panowała tu zamieć śnieżna i burza. Spadł nawalny śnieg. Ruch pociągów kolejowych z Kopenhagi we wszystkich kierunkach zupełnie wstrzymano. Połączenia telegraficzne i telefoniczne przerwane.

Rada państwa.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń. Posiedzenie izby poselskiej rozpoczęło się prawie przed pustymi ławkami. Z powodu przerw w komunikacji i opóźnienia się pociągów, wielu posłów jeszcze brakuje w izbie. Na ławach polskich pustki ogromne.

Posiedzenie izby poselskiej.

Wiedeń. Prezydent otwiera posiedzenie o kwadrans na 12.

Deputacja kwotowa.

Prezes gabinetu przedłożył pismo, w którym uprasza o wybranie członków deputacji kwotowej.

Wnioski i interpelacje.

Odczytano liczne interpelacje i wnioski, między innymi interpelację p. Bazyl. Jaworskiego do prezydenta ministrów w sprawie postępowania starosty w Drohobyczu wobec czeljni towarystwa „Proświty” i wobec robotników rolnych galicyjskich, udających się na roboty do Prus.

Ten sam poseł wniósł drugą interpelację w sprawie nieuszanowania języka ruskiego i nadużywania władzy urzędowej ze strony starosty w Starym Samborze względem zastępującego go komisarza powiatowego.

Odczytano interpelację posła Krempey i tow. w sprawie nadużyć przy wyborach gminnych w Sędziszowie.

Zapytania do prezydenta.

Następnie zabrał głos poseł Daszyński i w zapytaniu do prezydenta izby poruszył sprawę znanej interpelacji, wniesionej przez siebie na posiedzeniu izby posłów w dniu 30 marca. Zaznaczył między innymi, że zupełnie mu było obcą zniewaga pamięci zmarłej. Mowca zapytał w końcu prezydenta, dlaczego nie znalazł ani słowa nagany dla posła Mieczysława Pinińskiego, gdy ten obrzucił mowcę obelgami.

Hr. Vetter oświadczył, że ze stenograficznych zapisków widzi, iż zapytanie hr. Pinińskiego, wyrażone na końcu ostatniego posiedzenia zawierało wprawdzie niektóre wyrażenia nieparlamentarne, jednakże te zupełnie dają się usprawiedliwić jego wielkiem rozdrażnieniem.

Odpowiedzi na interpelacje.

Zabrał głos dr. Koerber celem odpowiedzi na interpelację.

P. Koerber odpowiedział między innymi na interpelację p. Daszyńskiego w sprawie spadku po śp. Tuczyńskim. Mowę jego przerywali p. Daszyński i inni posłowie socjalistyczni.

Następnie izba przystąpiła do porządku dziennego.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Przeciw upaństwowieniu kolei Północnej.

Cieszyn. Tutejsza rada miejska postanowiła wystosować do rady państwa memoriał, sprzeciwiający się projektowi upaństwowienia kolei Północnej.

Z obchów czeskich.

Wiedeń. Uchwalona przez komitet wykonawczy młodoczeski rezolucja nie została „urzędowo” ogłoszona; wiadomo jednak, że jest ona bardzo ostrą. Wynika to chociażby już z tego, że przyjęto ją jednogłośnie, więc i radykalni posłowie na nią głosowali.

Rezolucja, jak słychać, przedstawia zaniechanie obstrukcji, jako chwilowy zwrot taktyczny i dowodzi, że tem samem Czesi w niczem nie oddalili się od zasad swego stronnictwa. Rząd dra Körbera uznany jest za wrogi Słowianom. Rezolucja zapowiada nie tylko ostrą opozycję, ale także ewentualne obstrukcje, domaga się jednak, aby szczególne taktyczne pozostawić klubowi.

Na zebraniu okazało się, że męźowie zaufania z Moraw nie mogą we wieceu na przysłąż niedzielę brać udziału, prócz tych, którzy są zarazem członkami klubu. Tak opiewa statut stronnictwa.

Praga. W niedzielę przemawiał poseł Forst przed wyborcami i występował bardzo ostro przeciw kierownictwu klubu. Wyborcy uchwalili mu wotum zaufania i upoważnili do wystąpienia z klubu, gdyby to uznał za stosowne.

Dwuletnia służba wojskowa.

Wiedeń. Depesze z Budapesztu potwierdzają w zupełności wiadomości, że premier węgierski Szell ułożył z rządem austriackim sprawę zaprowadzenia dwuletniej służby wojskowej, a to w piechocie, części artylerji i w technicznych oddziałach armji. Odnosne projekty ustaw będą już w czerwcu przedłożone całom ustawodawczym.

Cukrownictwo galic. znowu zagrożone!

Wiedeń. Donoszą tutaj z dobrego źródła, że znane Towarzystwo kartelowców cukrowych, występujące pod mianem fabryki chropińskiej, postanowiło z przyszłym rokiem zaprowadzić dla swych cukrowni w Tłumaczu, w Galicji i w Łużanach na Bukowinie rafinadę i to w kontyngencie 150.000 mtr. ctn. Wnioskują z tego, że podstawa kontyngentu bruckiego widocznie chwiewie się i kartelownicy czesko-morawscy chcą przenieść swój kontyngent rafinady do Galicji i Bukowiny,

aby tu wystąpić do ponownej walki z cukrownictwem krajowym.

Z Akademij umiejętności.

Kraków. Doroczne uroczyste posiedzenie Akademii umiejętności odbędzie się 12 maja b. r.

„Janek” Żeleńskiego.

Warszawa. (Tel. pryw.). Opera Żeleńskiego „Janek” wystawiona pierwszy raz na scenie teatru Wielkiego doznała zupełnego powodzenia. Obsada i wystawa była świetna. Florjański stworzył bohaterską postać Janka zbrojnika. Autor był przedmiotem gorących owacji.

Walka kulturalna we Francji.

Paryż. Dzienniki zajmują się żywo faktem, iż Edgar Combes nie pozwał Bessona przed sąd przysięgłych, lecz przed sąd policji poprawczej. Wiadomo, że przed policją poprawczą nie jest dopuszczalny dowód prawdy, który chce prowadzić Besson. Besson oświadczył sędziemu, iż dowody na przekupstwo w sprawie „milionu Kartuzów” przedłożył tylko sądowi przysięgłym, gdyby go Edgar Combes zaskarżył o obrazę czci. W rozmowie z redaktorem *Matin* powtórzył dawne oskarżenia, dodając, że ma nie pisemne dowody. Jeżeli nie będzie pozwany przed przysięgłych, znajdzie inną drogę do wyświetlenia prawdy. Będzie kandydował do parlamentu na miejsce jednego z deputowanych, który ma zamiar złożyć mandat. W takim razie poruszyłby sprawę w interpelacji. Obaj Combesowie byłiby wtedy zgubieni. Nawet najgorętsi republikanie muszą się oburzyć na wypędzenie Kartuzów, które grozi ruiną całemu departamentowi.

Vannes. Na posiedzeniu tutejszej rady generalnej wygłosił prezydent Lanjuinais mowę przeciwko postępowaniu rządu wobec zakonów. Rada uchwaliła deklarację, wyrażającą sympatię kongregacją, które pracowały dla Francji i przyczyniły się do jej wielkości.

Angers. Rada generalna uchwiliła protest przeciw ustawie, odbierającej ojcom rodziny prawo wyboru wychowania, które mają ich dzieci otrzymać. Uchwalono starać się o zniesienie tej ustawy i stanąć w obronie kongregacji.

Kronika z ostatniej chwili.

Przygotowania do IV zlotu Sokółów. Wczoraj wieczorem obradowała sekcja kolejowa zlotu pod przewodnictwem inspektora Makuscha. Omawiano sprawę urządzania osobnych pociągów dla uczestników i ich rodzin, ewentualnie znajomych, a mianowicie z Krakowa, Tarnowa, Rzeszowa, Stanisławowa, Tarnopola, a względnie i z Sambora, Stryja. Uchwalono, by dla dogodności uczestników zlotu, każdy pociąg zatrzymywał się na poszczególnych stacjach. Definitywnych postanowień nie powzięto; zgodzono się jedynie na to, aby zwołać w tej sprawie konferencję, zwołaną z delegatów kolei i związku Sokółów.

Śmierć skazańca. Wiśnicz. (Tel. pryw.) Zmarł wczoraj na suchoty były buchalter Kasy oszczędności w Wieliczce, Włodzimierz Komplit, zasądzony w r. 1899 na 5 lat więzienia za znane malwersacje w tej kasie.

Rozmaitości.

Lampa Molischa. Profesor Hans Molisch w Pradze, wynalazł oryginalną lampę, dającą światło od bakterji samoświecących. Lampa ta może podobno okazać się szczególnie przydatną do robót w kopalniach, w składach materiałów wybuchowych i łatwo się zapalających. Prof. Molisch demonstrował swój wynalazek w akademii nauk w Wiedniu. Lampa Molischa składa się z kuli szklanej, w której umieszczone jest nasycone saletrą i żelatyną płótno z hodowlą bakterji samoświecących. W dwa dni po zaszczepieniu mikrobów na wyżej wspomnianem płótnie, umieszczonym w kuli szklanej, lampa Molischa zaczyna świecić i daje światło niebiesko-zielonawe, podobne do światła robaczka świetojąskiego. Światło nitylko, że nie gaśnie w okresie dość długiego czasu (do trzech tygodni), ale nawet się potęguje. Później dopiero powoli przysgasa. Przy świetle lampy Molischa można w odległości dwóch metrów rozróżnić rysy ludzkie, jak również czytać nawet drobny druk.

Kara na gospodarzy, wrogich dzieciom. W Chicago z powodu nieprzychylnego usposobienia gospodarzy domów dla lokatorów mających dzieci, ci ostatni z trudnością mogą znaleźć lokale. Kartki z napisami: „Dzieci ani psów się nie przyjmuje” są zupełnie zwyczajnym zjawiskiem. Sprawa ta więc była przedmiotem obrad na jednym z posiedzeń magistratu. Większość członków stanęła po stronie uciskanych rodziców, powołując się na list prezydenta Roosevelta, w którym tenże potępia małżeństwa uchylające się od trudów rodzicielskich. Przewodniczący podniósł wniosek nałożenia na gospodarzy, nie chcących przyjmować lokatorów z dziećmi, za każdym razem kary 400 marek. Wniosek przyjęto jednogłośnie i będzie on niebawem wprowadzony w życie. Jestto sprawa nie tylko dla Ameryki aktualna, bo i u nas dzieje się coś podobnego, że lokatorom z dziećmi niechęć wynajmować mieszkania.

Śmierć od bomby z dynamitem.

W Chersonie, południowej Rosji, dwóch uczniów szkoły felcerskiej, w wieku lat 15 i 18, chcieli przygotować bombę, napełnioną dynamitem. Żart dziecinny nie uszedł bezkarnie i obydwaj przypalili go boleśnie: jeden amputacją ręki, drugi śmiercią. Podczas napełniania bomby dynamitem i po rozgraniu tegoż nastąpił wybuch, który spowodował u stojącego przy bombie młodzieńca, oderwanie palców i okaleczenie mięśni ręki, drugiemu zaś, siedzącemu niedaleko, kawałki bomby zmiażdżyły kość biodrową. Po amputacji nogi, nastąpiła wkrótce śmierć.

Dział ekonomiczny.

Berlin 20 kwietnia. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 212,10, Staatsbahn 147,25, Disconto Comandit 189,40, Berliński Towarz. handl. 158,—, Laura 223,—, Bochumy 188,50, Kolej połud. wschodnio-pruska —,—, Ruble za gotówkę 216,05, Kolej warszaw. wied.

187,25, Kolej morza Śródziemnego 95,70, Kolej Meridionalna 139,90, Loty tureckie 131,25, Renta włoska —,—, „Harpener” kopalnie węgla 185,75, Kolej Marienburg-Mławka —,—, Konsolidation 390,25, Lombardy (morawski) 7,25 do 8,35, kukurydza (węgierska) 6,40 do 6,65, owies (węgierski) 6,35 do 6,55, rzepak 11,25 do 11,75. Usposobienie pewne. Pogoda zimna.

Wiedeń 21 kwietnia. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica (cisarska) 8,51 do 8,90, żyto (słowackie) 7,15 do 7,30, jęczmień (morawski) 7,25 do 8,35, kukurydza (węgierska) 6,40 do 6,65, owies (węgierski) 6,35 do 6,55, rzepak 11,25 do 11,75. Usposobienie pewne. Pogoda zimna.

Budapeszt 21 kwietnia. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica na kwiecień od 7,78 do 7,79, na maj od 7,60 do 7,61, na październik od 7,48 do 7,49; żyto na kwiecień od 6,77 do 6,78, na październik od 6,48 do 6,49; owies na kwiecień od 6,00 do 6,01, na październik od 5,55 do 5,56; kukurydza na maj od 6,00 do 6,01, na lipiec od 6,03 do 6,09; rzepak na sierpień od 11,30 do 11,40. Oferty na pszenicę mierne. Chęć kupna słaba. Usposobienie słabe. Pogoda: piękna.

Wiedeń 21 kwietnia. (Giełda południowa, godzina 10 minut 30). Marki 116,98, Renta majowa 100,75, Węg. renta koronowa 99,50, Akcje austr. zakł. kred. 673,75, Akcje węg. zakł. kred. 722,—, Akcje Anglobanku 275,50, Akcje Unionbanku 526,—, Akcje Bankvereinu 485,50, Akcje Länderbanku 410,—, Akcje kolei państw. 684,—, Lombardy 43,50, Akcje kolei Elbethal 449,—, Akcje fabryki broni 352,—, Akcje tytoniowe 334,—, Akcje Alpy 389,—, Akcje Rima Muranji 481,—, Akcje praskiego Tow. żel. —,—, Losy tureckie 117,50, Ruble 252,75. Usposobienie spokojne.

TEATR MIEJSKI WE LWOWIE.
We wtorek 21 kwietnia o godz. 7 wieczorem IV-ty gościnny występ Salomei Kruszelnickiej, primadonny opery warszawskiej i „San Carlo” w Neapolu. II-gi gościnny występ Józefa Rusitano, tenora opery warszawskiej i opery królewskiej w Madrycie i występ Józefa Szymańskiego.

Po raz pierwszy!
Wznowienie:
TRUBADUR
(IL TROVATORE)
wielka opera w 5 aktach Verdi'ego.
OSOBY:
p. Szymański
pna Kruszelnicka
p. Rissitano
pni Kasprzowiczowa
p. Paszkowski
p. Kornarzyński
pni Okońska
p. Jeliński
p. Fedyczkowski
Żołnierze, cyganie, cyganki, straż.

Przyjechali do Lwowa.
dnia 21 kwietnia 1903 roku.
HOTEL GEORGEA K. Kiliwoda z Neutitscheln. G. Neumann z Hildesburga. A. König z Hildesheim. L. Saatz z Denni wyższej. Hr. K. Mieroszewski Krakowa. Ks. H. Wędzicha z Gruszowa. S. Lewandowski z Bełcza.
HOTEL EUROPEJSKI. J. Wolgner z Kanarówki. S. Dembiński z Radziejowa. K. Wisłocki z Worobjówki. M. Skarżyńska ze Szwajkowa. M. Weber z Steica. R. Trojan z Wrocławia. L. Berez z Wołoczysk. S. Dreziński ze Starogo Sambora. S. Strasser z Wiednia. S. Kubelka z Aleksandrowa. J. Chorośnicki z Chorośnicy. Dr. H. Kolimer z Krakowa. A. Enekel z Wiednia. M. Fischer ze Stanisławowa.

NEKROLOGIA.

Wanda Longchamps de Berier
córka Franciszka i Wandy z Dybowskich
zmarła w Ławocznie po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, w 25 roku życia dnia 20 kwietnia 1903 r.
W głębokim smutku pozostali rodzice wraz z rodziną zapraszając krewnych i znajomych na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie we czwartek dnia 23 kwietnia 1903, o godz. 4 popołudniu w Ławocznie na cmentarz miejskowy.
Ławoczna, dnia 21 kwietnia 1903.
„Concordia” A. Kurkowski.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej za nie odpowiedzialności.

Atelier dentyściczne. Hetmański 6

Dra med. Wiktora Jankowskiego
Wykonywa się: plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu, wstawianie sztucznych zębów w kauczuku i złocie — w wypadkach odpowiednich bez podniebienia. 403

Dr. Zenon Leńko

ordynuje w chorobach chirurgicznych od godziny 3—5 po południu przy ul. Kopernika 1. 16.

Ruch pociągów kolejowych

obowiązujący z dniem 1-go października 1902 roku. — (Czas środkowo-europejski).

Table of train schedules with columns for 'Do Lwowa z:', 'Pociągi', and 'Ze Lwowa do:'. It lists various routes and train numbers.

Uwaga. Pora nocna jest oznaczona... Czas środkowo-europejski jest późniejszy o 86 minut od czasu lwowskiego.

Kantor wymiany Lwowskiej Filji Banku Galicyjskiego dla handlu i przemysłu... Oddział wkslowy... Oddział wkładkowy

Bilans Powiatowej Kasy oszczędności w Śniatynie za rok 1902 t. j. piąty rok istnienia. Stan czynny: Pożyczki hipoteczne u 648 stron K. 542.256-74.

Przedsiębiorstwo przewozu i transportu mebli Józef J. Leinkauf we Lwowie, plac Smolki 1. 3

5.000 do 10.000 k. rocznie wynosi czynsz za lokal w śródmieściu Lwowa, przy ulicy Kopernika płacąc tylko 1.000 k. rocznego czynszu.

Do zapuszczania podłóg i posadzek poleca O. J. Winklera Syn we Lwowie, Rynek 1. 28.

O. T. Winklera Syn Lwów, Rynek, 1. 28 poleca najtaniej: KROCHMAL kremowy do farbowania firanek, koronek i tjer.

Dr. Ostaszewski-Barański Z KRAINY STU WYSP Wrażenia z wycieczki po Dalmacji i jej wyspach.

A. ZIGMANN LWÓW Wykonuje najświetniej i najtaniej

Cement najlepszy portlandzki wagonami i częściowo najtaniej u Braci Mund we Lwowie 328

Ważne dla pań! Tylko za 10 zł. wyuczyć się można kroju francuskiego pod gwarancją w szkole kroju Eugénie Wederowej.

200.000 kor. względnie 100.000 wygrać można promesą na los węgierski premiowy. Ciągnienie 15 maja.

Na sprzedaż majątki ziemskie w różnych okolicach kraju. Dzierżawy większych i mniejszych folwarków także z gorzelniami.

Świeży transport 301 PAPIERU PRZEZROCZYSTEGO „DIAPHANI“ do upiększenia szyb w oknach.

Książkiewicz Jagiellońska 15 Lodownia Wanny

PARKIETY i posadzki deszczukowe wszystkie wyroby stolarskie jako to: drzwi, okna, krzesła, stoliki ogrodowe i t. p.

Błuzki dla Pań największy wybór w Galicji. Błuzki kretonowe, zefirowe, batystowe, pikowe od zł. 250, jedwabne i foulard od zł. 650-36-

Rękawiczki Victoria Paletociki, Saczki krótkie, Peleryny, Płaszczki gumowe, Halki, Obuwie, Gorsety.

Wina 3 Nabożne Wina węgierskie, austriackie, francuskie, niemieckie, hiszpańskie, w najlepszej jakości poleca Handlowi HERBATTY

Szprycowanie Matieo Skuteczność niezawodna w leczeniu rzyączek bez utrudzenia zoltydka, które zawsze pociągają za sobą użycie kapsulek z kubek w płynie.

Dostać można we Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiorskiego, Ruckera, Sklepińskiego, Beisera i Ehrbara. W Krakowie w aptekach pp. Wiszniewskiego i Redyka. 2036

S. Motylewski i S. Krzyszkowski Magazyn TOWARÓW MODNYCH MĘSKICH 419 przeniesiony do hotelu Georgea.

Fabryka powozów wózków, dorozek, fajetonów, półkrytych Mylordów. Skład powozów fabryki Szustala i Sp.

Najnowszy środek do zapuszczania podłóg Nowość Cirine Wyrobu Józefa Lorenza w Chebie.

Kawiarnia Amerykańska przy ulicy Trzeciego Maja 1. 11 we Lwowie

Środek do czyszczenia skóry „Globin“ przewyższa wszystko, co dotychczas było. Globin nadaje najpiękniejszego połysku, czyni skórę miękką i trwałą.

Ciągnięcie jutro 23 kwietnia 1903. Główna wygrana koron 40.000 koron

Rolnik kawaler, w sile wieku, z niżej szkołą rolniczą w Dublanach, 17-letnią praktyką, bardzo dobrymi świadectwami, obeznany z dobrą uprawą roli, chowem bydła, rachunkowością rolniczą, poleżeniem w obszarze, poszukuje posady rządzą, samodzielnego ekonomo, kontrolora lub kasjera na wikt lub ordynarję, zaraz lub od 1 lipca. Zgłoszenia 420